

बाइसाइकल एम्बुलेन्स जानकारी पुस्तिका

बाइसाइकल एम्बुलेन्स

जानकारी पुस्तिका

प्रकाशक प्राक्टिकल एक्शन नेपाल
प्रथम संस्करण: फाल्गुन २०६३

सर्वाधिकार सुरक्षित: प्राक्टिकल एक्शन नेपाल, २०६३

पाइने स्थान :
प्राक्टिकल एक्शन नेपाल
पण्डोल मार्ग, लाजिम्पाट
पो.ब.नं. १५१३५
काठमाण्डौ ।

यस पुस्तिकामा प्रस्तुत विचारहरू लेखकका निजी हुन् ।

प्राक्कथन

नेपालको भौगोलिक अवस्था र आर्थिक स्थितिलाई हेर्दा देशको समग्र विकासमा टेवा पुऱ्याउन यातायात क्षेत्रको विस्तार एवं विकास हुनु जरूरी देखिन्छ । देशको भौगोलिक र आर्थिक अवस्थालाई मध्यनजर गरी उपयुक्त प्रविधिको विस्तार एवं विकास गर्दै बढी भन्दा बढी व्यक्तिलाई फाइदा पुऱ्याउनु आजको आवश्यकता हो । यसै आवश्यकता परिपूर्ति गर्न नेपालमा वैकल्पिक यातायातसम्बन्धी कार्यहरू हुँदै आएका छन् । बाइसाइकल एम्बुलेन्स पनि यातायातको आपतकालिन प्रविधि हो जसले ग्रामीण तराईबासीहरूका लागि बिरामी परेका बखत नजिकको स्वास्थ्य केन्द्रसम्म यातायात सेवा पुऱ्याउदै आएको छ ।

स्थानीय स्तरमा बाइसाइकल एम्बुलेन्स निर्माणको काम छिटो, छरितो र दिगो बनाउन यसको ढाँचा (Design) एवं लागत अनुपान गर्न सक्ने सक्षम प्राविधिक एवं व्यवसायी/निर्माणकर्ता तयार गर्नु जरूरी छ । त्यस्तै यसको उपयोगिताका बारेमा स्थानीय उपभोक्तालाई जानकारी हुनु पनि जरूरी छ । यसर्थ यससम्बन्धी जानकारी नपाएका अन्य निर्माण, प्रयोगकर्ता एवं इच्छुकहरूका लागि सहयोग पुगोस भन्ने उद्देश्यले यो निर्देशिका तयार पारिएको हो । यस पुस्तिकाले बाइसाइकल एम्बुलेन्सको निर्माणका लागि सम्पर्क स्थान, प्रारम्भिक निर्माण लागत, समुदायको सीप र क्षमता जस्ता सान्दर्भिक चासोका विषयहरूलाई प्रष्ट्याउने प्रयास गरेको छ ।

प्राक्किटल एकशन नेपालले नेपाल अधिराज्यका विभिन्न स्थानहरूमा बाइसाइकल एम्बुलेन्सको विकास र विस्तार गर्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको छ । अतः बाइसाइकल एम्बुलेन्स निर्माण तथा प्रयोग गर्न चाहनेले यस निर्देशिकाको प्रयोग गरी फाइदा लिन सकेमा हामी सफलताको महसुस गर्नेछौं ।

अन्त्यमा यस गहन कार्यमा संलग्न लक्ष्मण के.सी., जुन हाडा, उपेन्द्र श्रेष्ठ, सुजना उपाध्याय र रेणुका पाण्डे प्रति आभार प्रकट गर्दै भाषा सम्पादन गर्नुहुने श्री चन्द्रमणि भण्डारी, ग्राफिक्स चित्र बनाउनुहुने बाल कृष्ण सुवाल र फ्रिह्याण्ड चित्राङ्कन गर्नु हुने राजु श्रेष्ठलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु । धन्यवाद ।

अच्युत लुइटेल
राष्ट्रिय निर्देशक

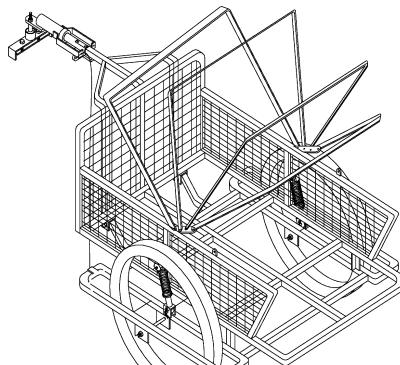
विषयसूची

१. परिचय	१
२. बाइसाइकल एम्बुलेन्स किन?	२
३. बाइसाइकल एम्बुलेन्सका लागि आवश्यक पार्ट्सपर्जाहरू	२
३.१ क्ल्याम्प प्रणाली (Clamp system)	२
३.२ ब्रेकिङ्ग प्रणाली (Braking system)	३
३.३ हुड (Ambulance cover)	४
३.४ तल्लो च्यासिस (Lower frame)	४
३.५ बल जोइन्ट (Ball joint)	५
३.६ कम्पन कम गर्ने संयन्त्र (Shock absorber)	५
३.७ पाड्ग्रा	६
३.८ कब्जा	७
४. बाइसाइकल एम्बुलेन्सको व्यवस्थापन प्रक्रिया	७
४.१ मर्मतसम्भार	८
४.२ दैनिक सञ्चालन तथा मर्मतसम्भार	८
४.३ तेल लगाउने	९
४.४ सम्भावित समस्याहरूको समाधान	९
४.५ बाइसाइकल एम्बुलेन्सका संयन्त्रहरू फेर्नुपर्ने अवस्था	९
५. प्रारम्भिक लागत	९
६. निर्माण, सञ्चालन र मर्मतमा संलग्न सङ्घसंस्थाहरू	१०

!=kl/ro

; f j hlḡs oftfootsf ; fwgx_ sf]kx̄t̄ gkl̄sf / cfly\$ l:yltñ]ubf{ighl ; j f/l
; fwgsf]; Defj gf gePsf t/f0sf las6 lfqsf afl; Gbf x_ df cfktsfnlg j \$lnks
oftfootsf ; fwgx_ sf]7h̄f]dxTj /xG5 . af0; f0sn Pdah]; To:t}j \$lnks
oftfootsf]; fwg xf]. o; Pdah]; sf]; ~rfngn]la/fdlnf0{glhssf]:j f:Yo
s|b| Dd k̄of0{lj /fdlsf]; dod}pkrf/
ug{; lsG5 .

:yfglo ; dbfodf lghl :t/af6 ; ~rfng
ug{; lsG]xbf af0; f0sn Pdah];
t/f0sf ; dy/-lj s6 ; dbfost nflu
lgs]pkofyl dflgPsf]5 . lg/Gt/
e0/xg]x8tfn, aGbdF klg cfkn]]
; ~rfng ug{; lxg]xbf o; klij lwsf]
dxTj eng}a9l b]vPsf]5 .

चित्र: बाइसाइकल एम्युलेन्स

Psk6sdf b0hgf; Dd ; j f/ xg; Sg]
lfdf t ePsf]Pdah]; df sdkg lg/fys
(Shock absorber) k̄ofyl u/l la/fdlnf0{; lhnf]
xg]sl; dn]agf0Psf]xG5 . 6al / ; f0snmf0{Snofdk k̄offnlaf/f hf]BPsF]xG5 .
Snofdkdf an hf]G6 ePsf]xbf 3Dtldf klg 6alnf0{; lhnf] u 3dfpg ; lsG5 .
; Deflj t 3fd, kfgl tyf x/latf; af6 arfpg Pdah]; sf]dfly x8 lgdfqf ul/Psf]
xG5 . l/albax/f hf]BPsF]xbf x8nf0{cfj Zostfg'; f/ ; lhñ}vDrofpg / kñfpg
; lsG5 .

af0; f0sn Pdah]; lgdfqf]nflu lgDgfg'; f/sf ; fdulx_ sf]cfj Zostf kb5 M

- kfau (Wheel)
- al s k̄offnl (Braking system)
- sdkg sd ug]pks/0f (Shock absorber)
- Snofdk k̄offnl (Clamp system)
- tNnf]Rofl; ; (Lower frame)
- dflyNnf]Rofl; ; (Upper frame)
- g6afy6 tyf cGo ; eGqx_

af0; f0sn PDah]; sf kf6[khf] ; t/f0\$:yfglo ahf/x]df ; lhn}pknAw x]xbf
t/f0{lf]sf leql af6]tyf blu] ufp]df ; d] o; sf]kphi]sf]lj :tf/ ug]
pkof]sf b[6n]dxTj k0f{dfgPsf]5 .

@ af0; f0sn PDah]; lsg <

- lgDg kmi]bf]sf sf/0f af0; f0sn PDah]; dxTj k0f{dfgPsf]5 -
- la/fdlnf0{glhs\$]j:f:Yo s]b] Dd k]ofpg / Nofpg oftfoftsf]; xh
j \$]lks pkfo xf].
- nufgl, Joj :yfgk / ; ~rfngsf lx; fan]thgflsd]kdf ; :tf]ePsf]lghl
]kd]kphi]df Nofpg ; lsG5 .
- aGb, x8tfnsf ; dodf ; d] lagf /f]tf] kphi] ug{; lsg]xbf la/fdlnf0{
; dod]pkrf/:yn; Dd k]ofpg ; lsG5 .
- ; lhn]tyf sd vlr]f]kl]lw ePsf]xbf cfly] lx; f]n]lgDg:t/sf JolQm]sf]
; d] ; lhn]kx]t xG5 .
- st]0wggsf]kphi] gx]xbf j ftfj /0flo k]l]f0f xB] .
- t/f0\$:yfglo ahf/df o; sf kf6[khf] ; lhn}pknAw x]xbf lgdf] ug{
; lhn]5 .
- :yfglo:t/d); lhn} u lgdf] ug{; lsG5 .
- kl]lwsf]x:tf]t/0f ug{; lhn]5 .
- 0wggsf]vkt xB] / :yfglo >dsf]clwstd kl/rfng xG5 .

#= af0; f0sn PDah]; sf nflu cfj Zos kf6[khf]

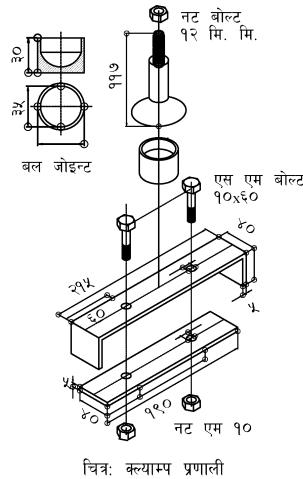
#= SNofDk kphi]nl (Clamp System)

af0; f0sn PDah]; sf]Rofl; ; / cufl8sf]; f0snnf0{SNofDk kphi]nl/f hf]BG5 .
; f0snsf]Sofl/o/; u b0cf]f PdP; = CNof6 -k]nfd]sf kftf_sf]alrdf /fvl
!) Id-H= sf]g6af]6n]sl; G5 . ; f0snsf]x]f08n 3dfpb]f PDah]; df a:g]
la/fdlnf0{c; lhn]cK7df/f]gx] \eg] dflyNnf]SnfDkdf an hf]G6 kphi] ul/G5
h; n]PDah]; nf0{3dfpg ; lhn]agfp5 . an hf]G6sf]) Id-H= Aof; sf]
l; ln08/sf]cfwf/, PdP; = CNof6 kftf; u j]N8. u/l hf]BG5 .

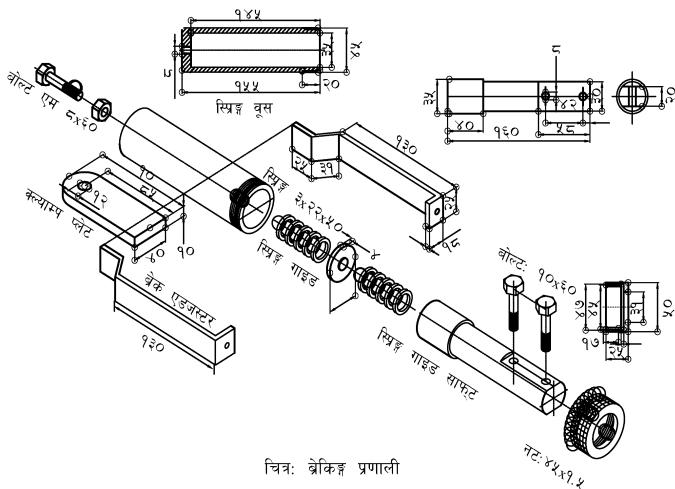
SNoDk k0ffnlsf nflu lgDgfg'; f/sf ; fdullx;sf]
cfj Zostf kb5 M

- !) x ^) Id=Id=Sf]g6af]6 - @ cfØf
  - @!% x \$) x \$) x % Id=Id=Sf]
  - Pd=P; kftf - ! cfØf
  - !( ) x \$) x % Id=Id=Sf]Pd=P; =
    kftf - ! cfØf
  - !!& Id=Id= prf0sf]an hfØg]kØffnl
  - !@ Id=Id=Sf]g6af]6

#@ als. kOffnL (Braking System)

cfj Zostfg'; f/ PDahl]; sf]ult ; Gthg ug{/
 cfktsfnlg cj :yfdf k0f{, kdf ult lgoGq0f ug{a\$.
 k0ffnl k0f] ul/G5 . o; df \$% Id=Id= Aof; sf]l; lnlg8&n kf0k k0f] ul/G5 .
 o; kf0ksf]kl5lnl/sf]efudf @% Id=Id=sf]g6af]6 k0f] u/l l:k^· sf]:yfgnf0{
 kf0ksf]alrdf kf]l/G5 . # x @@ x %) Id=Id=; f0hsf]l:k· \$f]alrdf \$ Id=Id= afSnf]
 -krmfd]kftf_ PdP; =kn] k0f] ul/G5, h; n]l:k^· sf]sfo{ldtfd Xf;
 cfpcaf6 arfp5 . rfn sn]a\$ nufpbf uf08 ; fk]l; ln08/ leq k:g u0{a\$
 tf/ tlGsG5 h; sf sf/0f a\$ lne/ vldrG5 . a\$ lne/sf]vdrf0n]kf^a\$[sf]

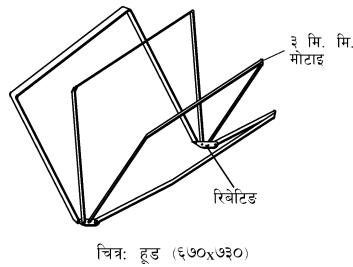

l/. df a\$; h]; df0{ult lg6q0f ub\$. .

- a\$. koffnlsf nflu lgDgfg; f/sf ; fdulx²sf]cfj Zostf kb\$ M
- * x ^) ld=d=sf]g6af]6
- # x @@ x %) ld=d=sf]l:k|
- !\$% ld=d= nDaf0{ \$% ld=d=sf]afx@ Aof; ePsf]l; ln08/
- !#) ld=d= nDaf0sf]l:k| P8h:6/
- SnofDk Kn\$
- l:k| uf08
- a\$ tf/

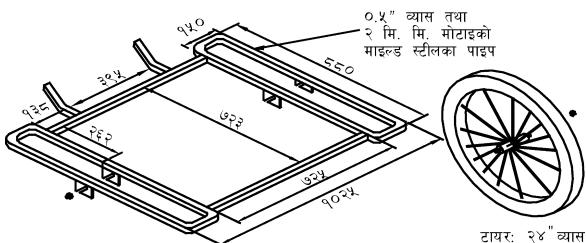
x8 (Ambulance cover)

Pdah(); df ; j f/ la/fdlnf0{df}dcg; f/ 3fd, kfgl / xfj fx/laf6 arfpg x8sf]
 kf\$ u/l/G5 . knfd]kftf -PdP; flat)
 nf0{dflyNnf]Rofl; ; sf]dflyNnf]efusf]
 alrdf l/a]ba^u/l hfl[BPsf]xbf o; nf0{
 cfj Zostfg; f/ vDRofpg / kf\$pg
 ; lsG5 . ; fdffgsf]pknAwtf /
 cfj Zostfg; f/ Knfli6s l; 6 j f sk8f
 kf\$ u/l x8 agfp ; lsG5 .

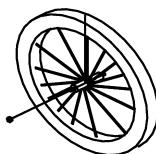

#\$ tNnf]Rofl; ; (Lower Frame)

tNnf]Rofl; ; af0; f0sn Pdah(); sf]Sofl/o/sf]tNnf]efu xf]. o; sf nflu df0N8
 :6lnsf kf0knf0{cfj Zostfg; f/ j N8. u/l lrqdf blyPcg; f/sf]kf] tof/
 ul/G5 . o; kf]sf]bfot=afot“ba^knfaf0; f0snsf]kfau/ /flvG5 / kfau/nf0{
 Rofl; ; df g6af]6n]sl; G5 . tNnf]/ dflyNnf]Rofl; ; sf]alrdf sd ug]
 ; eGq (Shock absorber) /flvG5 . o; n]ultdf /x\$fa]f0; f0snaf6 pTkGg xg]
 SDkg sd u/l la/fdlnf0{cf/fd; u uGtao:ynndf k\$ofpg ; xof\$ ub\$. o;
 ; eGqnf0{SAhfaf6 hfl[BG5 . fy)tNnf]Rofl; ; / dflyNnf]Rofl; ; nf0{klg SAhfn]
 hfl[BG5 . SAhfsf]dflyNnf]efunf0{dflyNnf]Rofl; ; df j N8. ul/G5 .

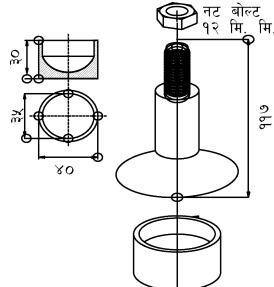
टायर: २४" व्यास

चित्र: तल्लो च्यासिस

#% an hfG6 (Ball joint)

an hfG6 ; f0snsf]Sofl/o/ hf]8Psf]SNofDk Knfdf j N8^u/l hf]8Psf]xG5 eg]o; sf]\$) Id=d= Aof; sf]l; ln08/sf]tNnf]efu SNofDk. Knfsf]dflyNnf] efudf j N8. u/l hf]8Psf]xG5 . To; l; ln08/ leq #% Id=d= Aof; sf]an /flvPsf]xG5 . l; ln08/ leq an ; lhn}3Dg ; Sg]xbf ; f0snsf]; fwf/Of lbzf kl/j tgf; u}6]sf]lbzf kl/j tgf u/l ; jf/ la/fdlnf0{cf/fdbfol ofqfsf]nflu ; xofju ubh . cyff^o; n]; f0sn / 6]sf]alrdf nrsbf/ hf]8f0sf]sfd u/l ofqlnf0{; lhnf]agfp5 .

चित्र: बल ज्वोइन्ट

#^ SDkg sd ug]; eEq (Shock absorber)

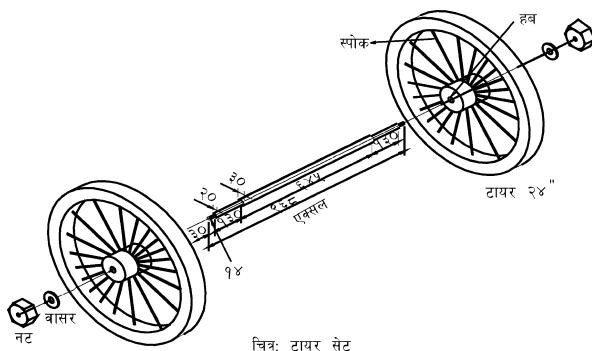
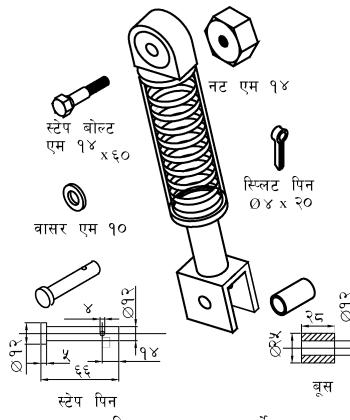
o; ; eEqn]PDah]; sf]ultaf6 pTkGg xg]SDkg
sd u/l la/fdlnf0{cf/fdbfol ofqf kf]fg ubh . ck7]f]tyf sRrl ; 8s tyf
uf]f]af6f]f u8fpbf pTkGg xg]SDkgnf0{; eEqdf hf]8Psf]l:k] vDrg u0{
SDkgnf0{sd u/fp5 . o; sf]dflyNnf]efunf0{!@ Id=d= Aof; sf]g6af]6 / @*
Id=d= nDaf0sf]a'; kf]fg u/l Rofl; ; sf]alr efudf j N8. ul/G5 / tNnf]efu
tNnf]Rofl; ; sf]rf/kf6]kf0kdf g6af]6 a'; kf]fg u/l tNnf]Rofl; ; df hf]8Psf]
xG5 .

सूक्ष्म सू उग्कूफ्फन्सू न्फ्लू ल्ग्डृग्फ्ग' फ्फ/
सू ; फ्डुल्ख्सूसूजूसूजू जूसूत्फ्क्ब्सू

- ज' -@* ल्डृदृ= न्डृफ्फू, @% ल्डृदृ=
अूफ्फ;
- स्थृह्फ
- ग्डृफ्फू !\$ ल्डृदृ= अूफ्फ;
- ^) ल्डृदृ=न्डृफ्फू
- ल्क्कू

क्फ्फू क्फ्फू

फ्फू; फ्फून्फ्फू प्डृह्फ्फू; फ्फू स्थृह्फू / ; फ्फून्फ्फू उ/ल ह्डृह्फ्फू त्फ्फूक्फ्फू क्फ्फूक्फ्फू उ/ल्फ्फू . ; फ्फू/फ्फूत्फ्फू क्फ्फू उ/ल्फ्फूक्फ्फू उ/ल्फ्फूजूसूजू अूफ्फ;

क्फ्फूक्फ्फू न्फ्लू ल्ग्डृग्फ्ग' फ्फू; फ्डुल्ख्सूसूजूसूजू जूसूत्फ्क्ब्सू -

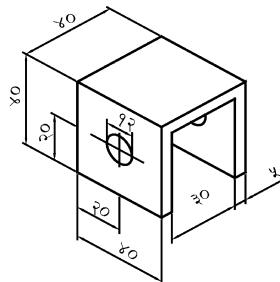
- PS; n
- xa
- :kff\$
- 6fo/

#-* SAhf

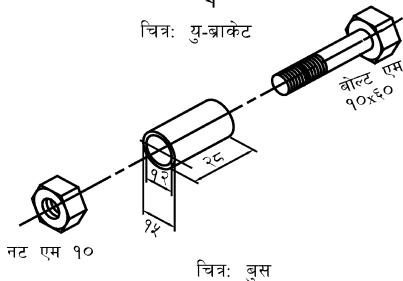
PДах; sf lj leGg kf6kхfж nfo{SAhfaf/f
hf]8G5 . SAhfsf]h8fgsf nflu gS; fdf
b]yf0Pcg' f/ o'-af|sf, g6af]6 tyf a' sf]
cfj Zostf kbб . o; sf]hf|f0n]
PДах; sf ; fdul|sf]ultdf nlrnfkgf
Nofpb5 .

o; sf nflu lgDgfg' f/sf ; fdul|x²sf]
cfj Zostf kbб -

- o'-af|sf
- af|6 -!) ld=Id= Aof; / ^) ld=Id=
nDaf0_
- g6 -!) ld=Id= Jof; _
- a' -@* ld=Id= nDaf0, !% ld=Id=
Jof; _

चित्रः यु-ब्राकेट

चित्रः ब्रस

\$= af0; f0sn PДах; sf]Joj :yfkg k|qmf

af0; f0sn PДах; sf]kфfж ; b]g gxg]xbf ; fdlxс xkdf o; sf]lgdfQf,
ddf; Def/ / ; -rfng ug{pkost xG5 . o; sf]lbuf]; -rfng / Aoj :yfkg ug{
lgDg s|fx² df wofg k|ofpg' kbб M

- af0; f0sn PДах; sf]lg/ft/ ; -rfng / plrt Aoj :yfkg ug{sfodf
; xefutf hбg]k|ta4tf hfx] xgkbб .
- pkofж ug{; dbfosf]k|tlglwTj xg]u/l pkefQf ; ldltsf]u7g ug|kbб .
- cfj Zostfg' f/ pkefQf ; ldltsf ; b:ox² hDdf e0{cf0kgJ; d:ofx²sf]
; dfwfg ug|kbб . Aoj :yfkg; DaGwl lj ifox² df 5nkм u/l 7f] lgisifff
k|gkbб .
- o; sf]pkofж ug{pkefQf af6 s]l /sd p7f0{kl/ofhgsf]; ?d}Joj :yfkg
sf]sf]:yfkg ug|kbб .
- k|o\$ pkef\$tnf]; ldltn]tf\$cg' f/sf]/sd p7f0{Joj :yfkg sf]fdf hDdf u/l
ddf; Def/ / ; -rfng vr|sf]Joj :yf ug|kbб .
- kфfжdf gePsf]cj :yfdf pkef\$tf ; ldltdfkн PДах; nfo{ef8fdf pknAw

- u/f{cfocfh} ug{klg ; lsG5 . ef8fdf lbbf cfj Zos k/\$f]; dodf la/fdl
cf]f/k; f/ ug{afwf gxg]u/l Joj :yfkg ugkb5 .
- pkefQm ; ldtsf ; a); b:ox_ hfu?s e0{cfj Zos Joj :yfkgsf
sfdsf/afxldf tTk/ e0{sfo{; DkGg ugkb5 .

\$!= ddf; Def/

- an hf0G6df 3ifqf sd ug{; do-; dodf t]h nufpg'kb5 .
- rSsfdf wfuf] sk8f tyf /f}cflb al/g ; Sg]xbf lgoldt _kdf rSsf ; kf
ugkb5 .
- sd; \$d xktfdf Psk6s g6af]6sf]hfr ugkb5 .
- af0; f0sn PDah]; nf0{; s] Dd 5xf/ldf /fvl whf] rsf]3fd jf cGo kn]af6
arfpgkb5 .
- sAhfsf]a' df xktfdf Psk6s -; Dej eP blgs_ t]h nufpgkb5 .
- rSsfdf]PS; n (Axle) / xa (Hub) df xktfdf Psk6s -; Dej eP blgs_ t]h
nufpgkb5 .
- ; ~rfngsf]; dodf c; fwf/0f cfj fh cfPdf t?gt hfr u/l cfj Zostfg'; f/
ddf ugkb5 .
- a\$ koffnl df lgoldt _kdf t]h jf ulhsf]kphi ugkb5 .

\$=@ blgs ; ~rfng tyf ddf; Def/

- k]o\$ lbg rnfpgebf klxn]SNofdk koffnl, SDkg ; f] d, sAhf, hf0G6, al]s^a\
koffnl cflbdf ulj hnf]dflan jf cGo t]h kphi u/] k]o\$ kf6kffnf0{
lrknf]kf/l 3ifqf 36fpqkb5 .
- af0; f0sn PDah]; df a9ldf b0hgf; Dd dfq ; jf/ ug{lbqkb5 .
- k]o\$ lbg kphi u/]l5 o; nf0{; /lft :yfgdf /fVgkb5 . ; Deflj t cfsf;]j iff{
rsf]3fdaf6 arfpg PDah]; /fVg]7fpdf 5fgf]f]kphi ugkb5 .
- af0; f0sn PDah]; rnfpgebf cl3 o; sf ; a}pks/0fx_uf]hfr ugkb5 .
- st)pkS/0fdf u8a8l blvPdf ddf ugijf k]sfd ugkb5 .
- rnfpbf c; fwf/0f cfj fh cfPdf t?gt hfr ugkb5 .

\$# tħ nufpg]

SNoFdK koffnldf kloġ xktf, sDkg ; f] sdf x/ \$!% lbgdf, sAhfdf x/ \$ & lbgdf / a \$ koffnldf x/ \$ lbg ułlh OGH \$; g ug kofu u/l ułlh jf cGo nla \$ J6 nufpg' kb \$.

\$\$; Deflj t ; d:ofx;sf]; dfwfg

- Pdah; sf]sg}; eaq /fd] u rn] eg]lgdg pkfox; ckgfpkbg M
- Pdah; sf ; a}; eaqx;sf]cj :yf hfr ugkb \$. olb st]g6af]6 vshf]ePdf jf x/fpdf s:g'jf kn]kb \$.
- Pdah; sf ; eaqx; hfd ePdf jf lvof nfudf ułlh jf cGo nla \$ J6sf]kofu ugkb \$.
- ; ~rfnsn]ddf ug{g; Sg]ePdf lgdf]fstf{ u ; Dks{u/l ddf ugkb \$.

\$= af0; f0sn Pdah; sf ; eaqx; kn]kg]cj :yf

lgdg cj :yfdf Pdah; sf kf6khfx; kn]kb \$ M
!= ; ~rfng ubf{c; fwf/0f cfj fh ; lgPdf / ddf; wf/ k15 klg ; wf/ gePdf
@= a \$ tf/ rl8Pdf
#= sAhf kn]kf
\$= x8df kofu ul/Psf]knfli6s ; l6 jf se/ RofltPdf
%= af]6sf]ujf laluPdf jf g6 kn]kf
^= al; koffnlsf]l:k] 66kf

%= kf/IDes nfut

af0; f0sn Pdah; sf]lgdf]nfut sl/a ?=^,))) b]v ?=*,))) ; Dd kb \$.
jf:tlj s nfut eg]o; df kofu ul/g]; fdul]sf]u0f:t/, lgdf]fstf]hfo{l tgkg]sd / lgdf]y়nb]v kofu:yn; Ddsf]9]f gl vr \$f cfwf/df yk36 xg ; Sb5 .

^{^=} af0; f0sn PDah[]; lgdfQf, ; ~rfng / dd{df
; a[g ; aS; :yfx^g M

oftfoftsf lj leGg ; fwgx^g sf af/df w]f0{hfgsf/l eP tfklg af0; f0sn
PDah[]; h:tf]j \$lks oftfoftsf]; fwgsf ; DaGwdf sd]f0{dfq hfgsf/l xb
; S5 . af0; f0sn PDah[]; Pp6f cfktsflng j \$lks oftfoftsf]; fwg ePsf[]
o; sf]kj 4g sfo\$sf nflu cGt/f[6@ u}; /sf/l ; :yf k]S6sn PSzg g]fn,
nfhDkf6df ; Dks{/fvL lgdfQf ug]; :yfx^g sf af/df hfgsf/l lNg ; lsG5 . ; fy}
k]S6sn PSzg g]fnaf/f kj 4g ul/Psf lj leGg :yfglo lgdfQfstf^g af6 klg o;
k]ffnlaf af/df hfgsf/l kfpg ; lsG5 . o:tf s]k k]V ; aS; :yfx^g sf]gfd,
7]fgf / ; Dks{k]f o; k]f/ 5 M

!= k]S6sn PSzg g]fn
k08f]h dfu{&%}, nfhDkf6
k]fa=g#!%!#%, sf7df08f} g]fn
k]fM \$\$%^!%, \$\$#\$\$^@, knafS; M \$\$\$(%)
0djhM info@practicalation.org.np
j @M www.practicalaction.org

@= >l lj ho axfb/ >]
lj ho 0ghllgol/ a j S; {
c~rnk/, j f8{g#(
e}xjf, g]fn
k]fM)&!-%@)^!#
knafS; M)&!-%@)^!#

#= >l /fh]b| >]
ATDGMI
j fnfh'!^, sf7df08f}
k]fM \$#%^!(
df]f0nM (*%!)\$)&@
0djhM rshrestha@mail.com.np

gfØ

---

gf $\emptyset$

प्राक्टिकल एक्शन अन्तर्राष्ट्रीय गैरसरकारी संस्था हो । यो संस्था “सानो नै राम्रो हुन्छ” (Small is Beautiful) भन्ने विश्व प्रसिद्ध पुस्तकका लेखक स्व.डा. ई.एफ. सुमेकरद्वारा सन् १९६८ मा बेलायतमा स्थापना भएको हो । प्राक्टिकल एक्शन विभिन्न प्रकारका सस्तो, सुलभ र ठाउ सुहाउँदो प्रविधिहरूको विकास तथा हस्तान्तरण गरी विकासोन्मुख मुलुकका गरीब जनताको जीवनस्तर सुधार्न कठिबद्ध छ । यसले परम्परागत प्रविधिको विकासमा जोड दिन्छ । यसले कम आय भएका ग्रामीण जनसमुदायको आर्थिक स्थितिमा सुधार ल्याई जीविकोर्पजनमा मद्दत पुऱ्याउँछ । संयुक्त अधिराज्य वेलायतमा प्रधान कार्यालय रहेको यो संस्था नेपाल वाहेक अन्य ६ विकासोन्मुख राष्ट्रहरूमा कार्यरत छ ।

प्राक्टिकल एक्शनले नेपालमा सन् १९७९ देखि आफ्नो कार्य प्रारम्भ गरेको हो । शुरुका करिब दुइ दशक सम्म लघु जलविद्युत् प्रविधिको विकास र विस्तारमा काम गरेको यस संस्थाले सन् १९९८ देखि भने आफ्नो कार्यक्षेत्र विस्तार गरी विभिन्न नविकरणीय उर्जा प्रविधिका साथै कृषि प्रशोधन, यातायात प्रविधि तथा दैवी प्रकोप नियन्त्रणका क्षेत्रमा काम शुरू गयो । हाल प्राक्टिकल एक्शनले नेपालमा जलवायु परिवर्तन, खाद्य सुरक्षा, दैवी प्रकोप व्यवस्थापन, साना उच्चमीहरूको वजारमा पहुँच, वायु उर्जाको विकास, वैकल्पिक यातायात, घर भित्रको धुवावा नियन्त्रण र शहरी क्षेत्रको एकिकृत विकासका लागि कार्यक्रम संचालन गरिरहेको छ ।

प्राक्टिकल एक्शन नेपाल
पण्डोल मार्ग, लाजिम्पाट,
पो.ब.नं. १५१३५, काठमाण्डौ, नेपाल ।
फोन: ४४४६०९५ / ४४३४४८२
फ्लाक्स: ४४४५९९५
ईमेल: info@practicalaction.org.np
वेब: www.practicalaction.org